
Analiza investițiilor nete – model de studiu

Prof.univ.dr. Constantin ANGHELACHE

Universitatea “Artifex” din București

Academia de Studii Economice București

Prof. univ.dr. Radu Titus MARINESCU

Universitatea “Artifex” din București

Conf. univ. dr. Aurelian DIACONU, PhD

Universitatea “Artifex” din București

Abstract

Conceptul de investiții nete evidențiază cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate creării de noi mijloace fixe, pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al mijloacelor fixe existente și al terenurilor, preluate cu plată de la alte unități (taxe notariale, comisioane, cheltuieli de transport, de încărcare-descărcare) etc. În acest context vom continua analiza investițiilor la nivel național, urmărind să evidențiem gradul de dezvoltare al diferitelor categorii de activități în totalul investițiilor nete realizate de România, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică.

Cuvinte cheie: *investiții nete, analiză, plată, dezvoltare, realizare, structură, evoluție, perioadă*

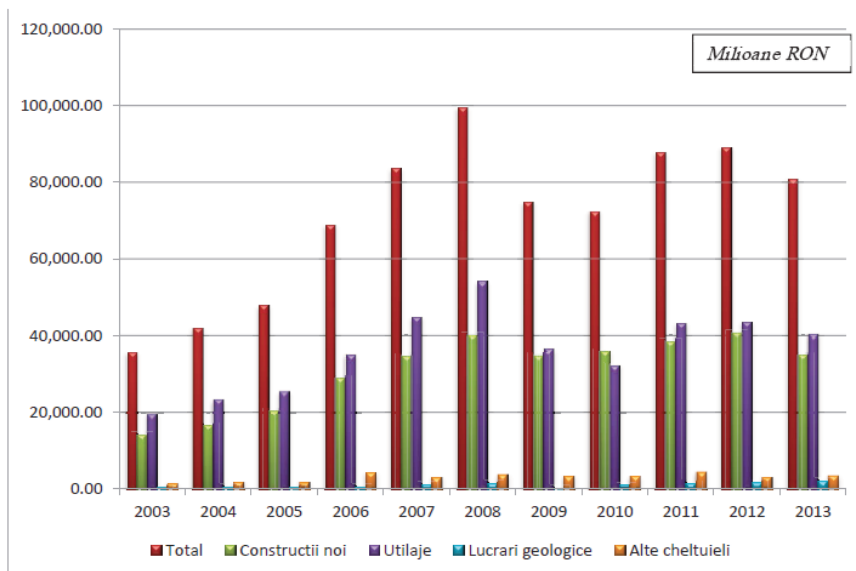
Așa cum s-a explicat anterior, investițiile joacă un rol deosebit de important în contextul stabilității economice și implicit al creșterii economice.

În acest context vom continua analiza investițiilor la nivel național, urmărind să evidențiem gradul de dezvoltare al diferitelor categorii de activități în totalul investițiilor nete realizate de România, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică.

Astfel, vom evidenția structura în total investiții nete comparativ, la nivelul anului 2003, respectiv 2013, reprezentând ponderile principalelor domenii de activitate: construcții, utilaje, lucrări geologice, precum și alte cheltuieli.

Prin conceptul de *investiții nete* se evidențiază cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate creării de noi mijloace fixe, pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al mijloacelor fixe existente și al terenurilor, preluate cu plată de la alte unități (taxe notariale, comisioane, cheltuieli de transport, de încărcare-descărcare) etc.

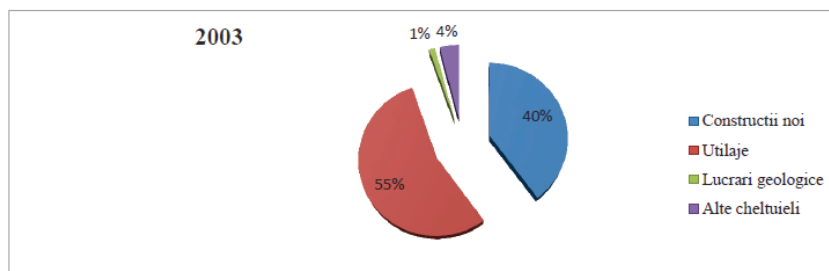
**Investițiile nete din România pe elemente de structură,
în perioada 2003 – 2013**

Sursa: Institutul Național de Statistică

În contextul unei analize comparative detaliate, vom reprezenta în paralel proporția investițiilor nete pe elemente de structură în anul 2003, respectiv 2013.

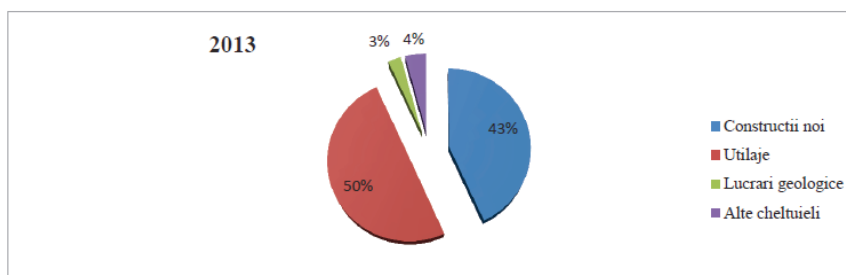
Investițiile nete din România pe elemente de structură în anul 2003

Sursa: Institutul Național de Statistică

Grafic, ponderile realizate la nivelul anului 2013, din totalul investiții nete întreprinse la nivel național pot fi reprezentate, astfel:

Investițiile nete din România pe elemente de structură în anul 2013

Sursa: Institutul Național de Statistică

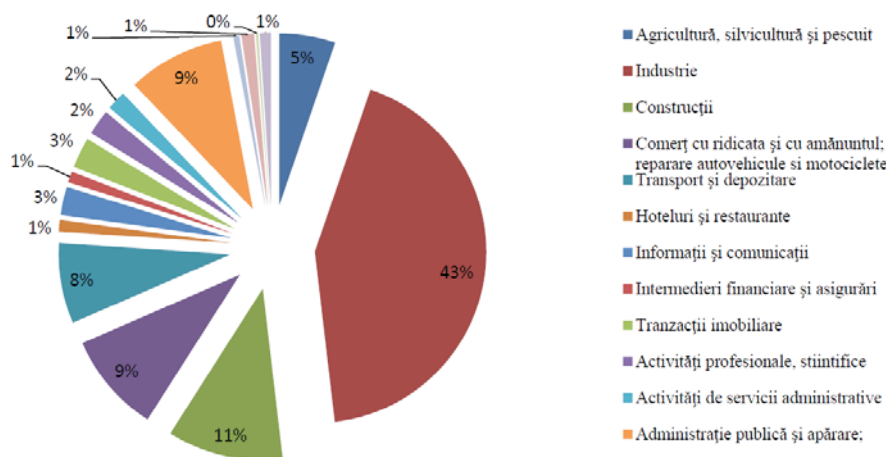
Având în vedere analiza comparativă a investițiilor nete pe elemente de structură, observăm la nivelul anului 2013, față de 2003, o diminuare de 5 % a proporției *utilajelor* (cu și fără montaj) - reprezentând mașinile, echipamentele, liniile și instalațiile tehnologice care pot funcționa numai după asigurarea lucrărilor de montaj, respectiv cele care pot funcționa independent. De asemenea, în această grupă sunt cuprinse și mijloacele de transport. Acestea reprezintă acele mijloace folosite pentru deplasarea în exteriorul și în interiorul unității, cum ar fi: mijloacele de transport rutier, naval (inclusiv platforme de foraj și de exploatare), feroviar, aerian, biciclete, motocicletă, vehicule pentru invalizi, vehicule cu tracțiune manuală și animală.

În același timp în 2013, comparativ cu 2003, remarcăm creșterea cu 3% a activităților ce țin de sectorul *construcțiilor*, reprezentând ansamblul lucrărilor prin care se realizează construcțiile noi, reconstruirea, dezvoltarea, modernizarea clădirilor cu destinație industrială, agricolă etc. De asemenea, în construcții se mai cuprind și lucrările de montaj ale utilajelor tehnologice și funcționale cu întregul complex de operații prin care se realizează asamblarea pe șantier a componentelor lor, precum și fixarea pe fundații a acestora (inclusiv valoarea probelor și rodajelor mecanice la utilaje și linii tehnologice).

O altă variație a ponderii pe elemente de structură o reprezintă creșterea proporției lucrărilor geologice cu 2% în componența investițiilor nete la nivelul anului 2013, comparativ cu 2003. Prin *lucrări geologice* înțelegem ansamblul lucrărilor pentru: identificarea de noi rezerve de substanțe minerale utile, în stare solidă și fluidă, în cadrul perimetrelor aflate în exploatare, în structuri noi și în curs de cercetare; promovarea rezervelor de substanțe minerale utile în categorii superioare; precizarea unor caracteristici ale rezervelor de substanțe minerale utile, în vederea încadrării lor în grupa rezervelor de bilanț; obținerea datelor de proiectare a construcțiilor energetice, hidrotehnice, industriale etc., pentru determinarea structurii și compoziției solului, a regimului de ape freatice, pentru terenurile unde urmează să fie amplasate obiective de investiții; extragerea substanțelor minerale utile în stare fluidă (foraj de exploatare); creșterea factorului de recuperare și a ritmului de exploatare a țiteiului, prin injectarea de fluide în zăcământ.

Grafic, proporția acestor activități poate fi reprezentată astfel:

Investiții nete pe activități ale economiei naționale în anul 2013

În privința evoluției investițiilor autohtone din perioada analizată, se observă că cel puțin în ultimii cinci ani din intervalul statistic avut în vedere nu s-au înregistrat variații majore înregistrându-se o valoare medie anuală de 22.300 milioane RON.

Vom extinde analiza, având în vedere anul 2013, care va fi reprezentat structural, din punct de vedere al contribuției anumitor ramuri de activități ale economiei naționale la realizarea investițiilor nete. Așadar, luând în considerare activitățile care au contribuit la valoarea investițiilor nete din țara noastră se observă că în anul 2013, o proporție deosebit de semnificativă o deține sectorul industrial în proporție de 43%, ulterior sectorul construcțiilor, care în acest an a cunoscut o relansare și a contribuit în proporție de 11%, comerțul cu amănuntul a deținut 9% din investițiile nete din țara noastră, administrația publică și de apărare deținând 9%, iar activitățile de transport și depozitare doar 8%, urmate de sectorul agriculturii care a participat în proporție de 5% la formarea investițiilor nete etc. Soldul investițiilor nete înregistrat în România în anul 2013 a fost de 80 846.60 milioane RON.

Evoluția investițiilor nete pe forme de proprietate

Investițiile nete din România pot fi prezentate structural și pe forme de proprietate, pentru a vizualiza în ce măsură investitorii străini sau autohtoni au participat la creșterea economică din țara noastră.

Din reprezentarea grafică prezentată în continuare, remarcăm o participare cu origine preponderent străină din punct de vedere al investițiilor nete din țara noastră. Punctul de maxim al evoluției investițiilor străine din România s-a înregistrat în anul 2008, când valoarea înregistrată de acestea a fost de 79 593.60 milioane RON. Ulterior, deși investițiile străine continuă să dețină o proporție majoritară în structura investițiilor nete, acestea își reduc semnificativ volumul.

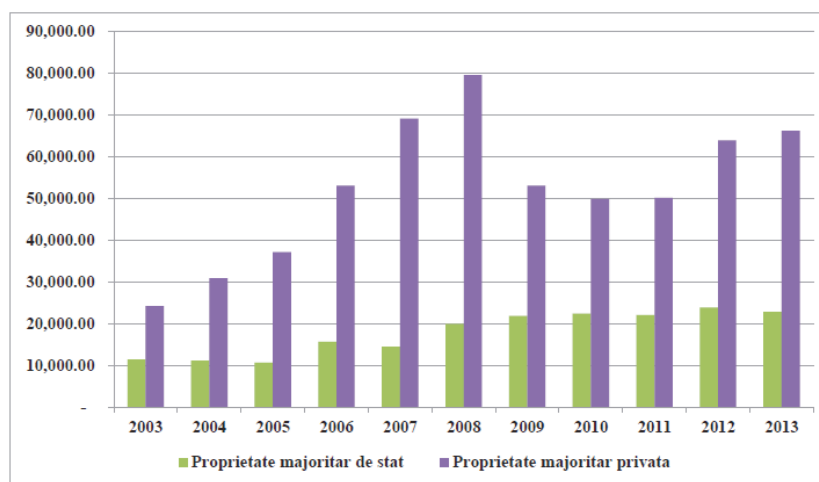
Reducerea activității investitorilor străini s-a datorat, efectelor nefaste ale

---

crizei economico-financiare care au fost resimițite la nivel european, cu impact major asupra investitorilor străini din țara noastră.

După cum s-a specificat și în capitolele anterioare investițiile autohtone din țara noastră sunt dezvoltate într-o proporție semnificativ mai mică, în comparație cu investițiile antrenate de sectorul privat, acest fapt implicând atât efecte pozitive, precum crearea de locuri de muncă, perfecționarea și specializarea forței de muncă, dezvoltarea anumitor sectoare de activitate ale economiei etc., cât și efecte negative care țin strict de securitatea națională.

Investițiile nete pe forme de proprietate în România în perioada 2003 – 2013

Sursa: reprezentare proprie după datele furnizate de Institutul Național de Statistică

Așadar, chiar și după perioada de boom economic, România surprinde ponderi relativ scăzute ale investițiilor private, care se reduc semnificativ la nivelul anului 2009, ca urmare a lansării crizei. O perioadă de ușoară revenire a procesului investițional, cu proprietate majoritar privată, dezvoltat la nivel național, se observă începând cu anii 2012 și 2013. În perioada 2010 – 2013, investițiile cu proprietate majoritar de stat își păstrează o anumită constanță, pe fondul instabilității economice, neputând fi realizate creșteri de volum semnificative.

Concluzii

Având în vedere analiza comparativă a investițiilor nete pe elemente de structură, observăm la nivelul anului 2013, față de 2003, o diminuare de 5% a proporției *utilajelor* (cu și fără montaj) - reprezentând mașinile, echipamentele, liniile și instalațiile tehnologice care pot funcționa numai după asigurarea lucrărilor de montaj, respectiv cele care pot funcționa independent. De asemenea, în această grupă sunt cuprinse și mijloacele de transport. Acestea reprezintă acele mijloace folosite

---

pentru deplasarea în exteriorul și în interiorul unității, cum ar fi: mijloacele de transport rutier, naval (inclusiv platforme de foraj și de exploatare), feroviar, aerian, biciclete, motociclete, vehicule pentru invalizi, vehicule cu tracțiune manuală și animală.

În același timp în 2013, comparativ cu 2003, remarcăm creșterea cu 3% a activităților ce țin de sectorul *construcțiilor*, reprezentând ansamblul lucrărilor prin care se realizează construcțiile noi, reconstruirea, dezvoltarea, modernizarea clădirilor cu destinație industrială, agricolă etc. De asemenea, în construcții se mai cuprind și lucrările de montaj ale utilajelor tehnologice și funcționale cu întregul complex de operații prin care se realizează asamblarea pe șantier a componentelor lor, precum și fixarea pe fundații a acestora (inclusiv valoarea probelor și rodajelor mecanice la utilaje și linii tehnologice).

O altă variație a ponderii pe elemente de structură o reprezintă creșterea proporției lucrărilor geologice cu 2% în componența investițiilor nete la nivelul anului 2013, comparativ cu 2003. Prin *lucrări geologice* înțelegem ansamblul lucrărilor pentru: identificarea de noi rezerve de substanțe minerale utile, în stare solidă și fluidă, în cadrul perimetrelor aflate în exploatare, în structuri noi și în curs de cercetare; promovarea rezervelor de substanțe minerale utile în categorii superioare; precizarea unor caracteristici ale rezervelor de substanțe minerale utile, în vederea încadrării lor în grupa rezervelor de bilanț; obținerea datelor de proiectare a construcțiilor energetice, hidrotehnice, industriale etc., pentru determinarea structurii și compoziției solului, a regimului de ape freatică, pentru terenurile unde urmează să fie amplasate obiective de investiții; extragerea substanțelor minerale utile în stare fluidă (foraj de exploatare); creșterea factorului de recuperare și a ritmului de exploatare a țiteiului, prin injectarea de fluide în zăcământ.

Vom extinde analiza, având în vedere anul 2013, care va fi reprezentat structural, din punct de vedere al contribuției anumitor ramuri de activități ale economiei naționale la realizarea investițiilor nete. Așadar, luând în considerare activitățile care au contribuit la valoarea investițiilor nete din țara noastră se observă că în anul 2013, o proporție deosebit de semnificativă o deține sectorul industrial în proporție de 43 %, ulterior sectorul construcțiilor, care în acest an a cunoscut o relansare și a contribuit în proporție de 11%, comerțul cu amanuntul a deținut 9% din investițiile nete din țara noastră, administrația publică și de aparare deținând 9%, iar activitățile de transport și depozitare doar 8%, urmate de sectorul agriculturii care a participat în proporție de 5% la formarea investițiilor nete etc. Soldul investițiilor nete înregistrat în România în anul 2013 a fost de 80 846.60 milioane RON.

După cum s-a specificat și în capitolele anterioare investițiile autohtone din țara noastră sunt dezvoltate într-o proporție semnificativ mai mică, comparativ cu investițiile antrenate de sectorul privat, acest fapt implicând atât efecte pozitive, precum: crearea de locuri de muncă, perfecționarea și specializarea forței de muncă, dezvoltarea anumitor sectoare de activitate ale economiei etc., dar și efecte negative care țin strict de securitatea națională.

Așadar, chiar și după perioada de boom economic, România surprinde ponderi relativ scăzute ale investițiilor private, care se reduc semnificativ la nivelul

---

anului 2009, ca urmare a lansării crizei. O perioadă de ușoară revenire a procesului investițional, cu proprietate majoritar privată, dezvoltat la nivel național, se observă începând cu anul 2012 și 2013. În perioada 2010 – 2013, investițiile cu proprietate majoritar de stat își păstrează o anumită constanță, pe fondul instabilității economice, neputând fi realizate creșteri de volum semnificative.

Bibliografie

1. Anghelache, C. (2012). -“România 2012. Starea economica în criza perpetuă”, Editura Economica, București;
2. Anghelache, C., Manole, A. (2012) -“Correlation between GDP direct investments–An econometric approach”, *Metalurgia International*, Nr. 8, pp. 96-98, categorie ISI;
3. Anghelache, C., Anghelache, G.V. (2012) -“GDP and the final consumption of Romania. Evolution and correlation in the last decades”, *Metalurgia International*, Nr. 8, pp. 158-160, categorie ISI;
4. Anghelache C., Marinescu, R. T., Manole, A. (2011) - „Unele aspecte teoretice referitoare la modelul de regresie liniară simplă utilizat în analizele macroeconomice”, *Scientific Research Themes/Studies Communications at the National Seminary „Octav Onicescu”*, Romanian Statistical Review Trim. 2, pp. 40-54;
5. Anghelache, C. și alții (2012) – „Elemente de econometrie teoretică și aplicată”, Editura Artifex, București;
6. Anghelache, C. și alții (2011) – “Econometrie”, Editura Artifex, București;
7. Anghelache C., Mitruț, C. și alții. (2010) – „Econometrie”, Editura Artifex, București;
8. Andrei, T., Bourbonais, R. (2008) – „Econometrie”, Editura Economica, București;
9. Biji E.M., Lilea E., Vătui M., Lilea F.P.C. (2010) - „Statistical Analysis of The Monthly Regularity of Romanian’s Foreign Trade In 2009”, volumul Conferinței Internaționale “5th International Conference On Applied Statistics”, București
10. Dinu, A. M. și alții, (2013) - “Evolution of GDP and Foreign Investments”, *Revista Română de Statistică, Supliment, Trim. IV*, pag. 34 - 39, ISSN 1018-046x, categoria B+
11. Mitruț, C.; Dinu A. M. și alții (2014) – “GDP and Foreign Investments Evolution”, *Romanian Statistical Review Supplement, Vol. 62, Nr. 1*, pag. 126-129, București, ISSN 2359-8972 CNCIS.